

సాహితీమూర్తుల సహవాసం - నరిశెట్టి ఇన్నయ్య

శ్రీ నరిశెట్టి ఇన్నయ్యగారు ప్రముఖ పాత్రికేయులు, రచయిత, మాసవతావాది, హేతువాది. ఎంతోమంది సాహితీమూర్తులతో ఆయనకి సన్నిహిత పరిచయాలున్నాయి. ఒక్కో సాహితీమూర్తితో తన స్నేహ పరిమళాలని నెలకొకటిగా ఈ శీర్షికలో కాముది పాఠకులతో పంచుకుంటున్నారు.

14

శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తి (1900 - 1977)

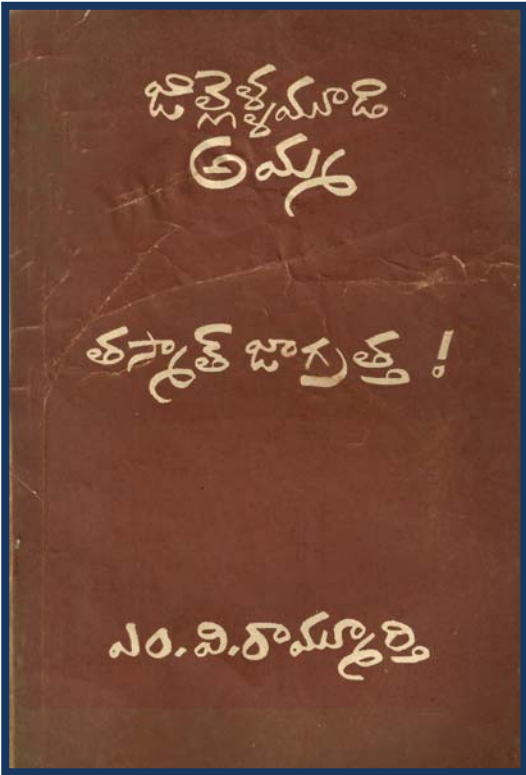
నా ఆప్తమిత్రులు కీ.శే. శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తి ముప్పేట ముడివేసిన విశిష్ట వ్యక్తి. “ఆయనకూ, నీకూ పొత్తేమిటి, స్నేహమేమిటి” అని కొందరు ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేశారు. దానికి తోడు ఇద్దరి వయసులోను చాలా వ్యత్యాసం ఉండటం అలా భావించటానికి కారణం.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు ‘సాక్షి’లో రాసినట్లు, ‘మడిగట్టుకుని గాయత్రీ మంత్రం జపిస్తూ నోట్లో చుట్ట పెట్టుకున్న భక్తుడివలె’ శ్రీపాద విచిత్ర ప్రవర్తన గల వ్యక్తి. ఆయన చదివింది, చెప్పింది, రాసింది ప్రధానంగా సైన్సు గురించి. ఆసక్తిని పెంచుకుని విమర్శలు చేస్తూ వ్యాస పరంపర అందించింది తెలుగు సాహిత్యంలో. ఒక వైపున బాబాలను, మాతల్ని ఖండిస్తూ వెక్కిరిస్తూ తానే స్వయంగా జిల్లెళ్ల మూడి అమ్మకు దాసోహమన్నాడు.

నేను ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో పిహెచ్.డి. చేస్తున్నప్పుడు ఆయన సహాయార్థం అప్పుడప్పుడు వెళ్ళి కలిసేవాడిని. నా పిహెచ్.డి. విషయం “ఆధునిక విజ్ఞాన

శాస్త్రాల తాత్విక ఫలితాలు”. అందుకు సహాయ పడడానికి శ్రీపాద వారు సంతోషంగా అంగీకరించారు (1967-68). ఆయనది ప్రధానంగా ఫిజిక్స్ సబ్జెక్ట్. డిపిఐ ఆఫీసులో ఒక పరిశోధనా సంఘంలో ఆయన పనిచేస్తుండేవారు. రోజూ వెళ్ళి ఆయన పని చెడగొట్టి నేను చర్చలు చేసి సలహాలు స్వీకరించేవాడిని. ఆయన ఇంటినుండి తెచ్చుకున్న భోజనాన్ని నాతో పంచుకునేవారు. కానీ, సమయం చాలక ఇంటికి రమ్మనేవారు. హైదరాబాదులో ద్వారకాపురి కాలనీలో ఆయన కుమార్తె అల్లుడు దగ్గర వుండేవారు. ఆయన అల్లుడు వి.పి. రామారావు, ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్. విద్యా శాఖలో కార్యదర్శిగా పనిచేసేవారు. నేను ఇంటికి వెళ్ళినప్పుడు తప్పనిసరిగా కలిసి కూర్చుని భోజనం చేసేవాళ్ళం. నా పిహెచ్.డి. విషయం చర్చ కాసేపు, తరువాత ఆయన అమ్మ భక్తి విషయం మరికొంత సేపు మాట్లాడుకునేవాళ్ళం. అమ్మ భక్తి విషయంలో మాట్లాడుకునేవాళ్ళం అనేకంటే హోరాహోరీ పోట్లాడుకునేవాళ్ళం అంటే బాగుంటుంది. అయినా అది మా స్నేహానికి, చర్చలకు అడ్డు రాలేదు. వినేవారు ఆశ్చర్యపడుతుండేవారు. జిల్లెళ్ళమూడి అమ్మ మాటలు, ఆయన నెమరువేస్తూ వాటికి రకరకాల అర్థాలు చెబుతూ రచనలు కూడా చేశారు. బాపట్ల సమీపంలో ఉన్న జిల్లెళ్ళమూడి వెళ్ళి వస్తుండేవారు. బాపట్ల కాలేజీలో కొన్నాళ్ళు ప్రిన్సిపాల్ గా చేస్తున్నప్పుడు పరిచయమైన ఈ అమ్మఆయనకు జీవితాంతం ప్రభావితం చేసిన వ్యక్తిగా మిగిలిపోయింది (1965). మనిషిలో చైతన్యత అనేది వివరించడానికి వీలులేని శక్తి అని అదే తనను అమ్మ దగ్గరకు పోవడానికి కారణమయిందని అనేవారు. ఈ విషయంలో ఆయన ఆంధ్రభూమి దినపత్రికలో వ్యాసాలు రాయడం నేను దానిపై విమర్శలు చేయడం కొన్నాళ్ళు సాగింది. అప్పట్లో గోరాశాస్త్రి ఎడిటర్ గా పొత్తూరి వెంకటేశ్వరరావు, వరదాచారి, సహాయ సంపాదకులుగా ఆంధ్రభూమిలో వుండేవారు.

శ్రీపాద వారు చెప్పే చైతన్యత (consciousness) పై ఆధునిక విజ్ఞాన పరిధిలో చాలా పరిశోధన జరుగుతున్నది. మానసిక శక్తి అనేది మెదడుకు సంబంధించిన విషయం. ఇది మానవులందరిలోనూ వుంటుంది. మెదడు నిర్వహించే ఈ కార్యక్రమం ఎలా వచ్చిందీ దీనికి మూలం ఏమిటి? ఇది ఎలా పనిచేస్తున్నది అనేది ఇంకా పూర్తిగా తెలియని మాట వాస్తవం. అయితే ఇది దివ్యశక్తి అని, మార్మికమైన విషయమనీ అనుకుంటే ముందుకు సాగలేం. మెదడు పనిచేసే తీరులో ఇంకా నిర్దుష్టంగా అవగాహన కాని విషయాలున్నాయి. దాని మూలాన మాతలు, బాబాలు వ్యాపారం చేస్తూవుంటే హేతువాదులు అభ్యంతర పెడతారు. తెలియనిది తెలుసుకోవటమే శాస్త్రీయ పరిశీలన. అంతా తెలుసు అని విజ్ఞానం చెప్పుదు. ఇది నిరంతర అన్వేషణకు సంబంధించిన విషయం. కానీ సైన్సు విధానాలు తెలిసిన శ్రీపాదవారు అక్కడ ఎందుకో గాని పక్కదారిన పట్టి, అమ్మ భక్తిలోకి మునిగిపోయారు. అందుకే మా వాదనలు జరిగేవి.

జిల్లెళ్ళమూడి అమ్మవిషయమై కూలంకషంగా పరిశీలించి, రాయమని

నా మిత్రులు కీ.శే. మల్లాది రామమూర్తిని అడిగాను. ఆయన నా మాటను గౌరవించి, లోతుగా పరిశీలించి పుస్తకం వ్రాశారు. దానిని ప్రసారిత పత్రికలోనూ, స్టేట్ బుక్ క్లబ్ తరపున పుస్తకంగా వెలువరించాం. రామమూర్తికి జిల్లెళ్ళమూడి అమ్మ వారి కుటుంబం పూర్వాపరాలన్నీ తెలుసు. అందువలన ఆయన క్షుణ్ణంగా పరిశీలన చేయగలిగారు. శ్రీపాదవారు ఆ పుస్తకం పై ఏమీ వ్యాఖ్యానించలేదు.

చివరలో శ్రీపాద రాజమండ్రిలో చనిపోయినప్పుడు ఆయన కోరికపై మృతదేహాన్ని జిల్లెళ్ళమూడి తీసుకెళ్ళారు కూడా.

సైన్సు సమర్థనలో దిట్ట

శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తిని గురించి ఇప్పటి వరకు పేర్కొన్నది ఒక ఎత్తు అయితే ఆయన సాహిత్య రచనలు విమర్శలు, ఆయన సైన్సు రచనలు మరొక ఎత్తు. నన్ను ప్రధానంగా ఆకర్షించినవి ఆయన సైన్సు రచనలు. అందులోనే ఆయన నిజస్వరూపం కనిపిస్తుంది. ఎంతో జటిలమైన సైన్సు విషయాలను కూడా తెలుగులో అంత సరళంగా చెప్పిన వారు మరొకరు లేరని నా అభిప్రాయం. విజ్ఞాన సర్వస్వం పేరిట ఆయన సైన్సువ్యాసాలన్నీ భారతిలో ప్రచురితమయ్యాయి. 1950 ప్రాంతాలలోనే వీరి రచనలు వెలువడి కొనసాగాయి. సైన్సు విషయంలో ఆయన రాజీ పడేవాడు కాదు. ఒకసారి నందూరి రామ్మోహనరావు 'విశ్వరూపం' రాసి ప్రచురించగా అందులో ఉన్న దోషాలను ఆయన విమర్శించారు. అప్పుడు ఆంధ్రజ్యోతి సంపాదకులుగా వున్న నార్ల వెంకటేశ్వరరావు నందూరిని సమర్థిస్తూ కొన్ని దోషాలున్నప్పటికీ ఉత్తరోత్తర వాటిని సరిచేసుకుంటారని ముందు ప్రజలలోకి అవి వెళ్ళడం ముఖ్యమని రాశారు. దానిపై శ్రీపాద తీవ్రంగా స్పందిస్తూ సైన్సు విషయంలో అలాంటివి కుదరదని, తప్పులు పాఠకులలోకి వెడితే వారు సరిదిద్దుకోవటం కష్టమని కనుక నిర్దుష్టంగా రుజువైన వాటినే అందించాలని చాలా గట్టిగా రాశారు. ఈ విషయంలో నేను శ్రీపాద పక్షమే.

దిగంబర కవుల సమావేశం

1968లో నేనొక సాహిత్య చర్చా కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశాను. అప్పుడు దిగంబర కవులు ఒక పెద్ద ఉద్యమాన్ని సాహిత్యరంగంలోకి తీసుకువచ్చారు. వారందరూ ఒకచోట సమావేశపరిచి దానికి అధ్యక్షత వహించవలసిందిగా శ్రీపాద వారిని ఆహ్వానించాను. ఆయన అంగీకరించి ఎంతో సమర్థవంతంగా సభ నడిపారు. ఇది హైదరాబాదులోని బర్మాత్ పురాలో ఏషియన్ స్టడీస్ సంస్థలో నేర్పాం. అప్పట్లో ఆ సంస్థ కార్యనిర్వాహకుడుగా నేనుండేవాడిని. దానికి వి.బి.రాజు అధ్యక్షుడుగా, వి.కె.బావ, కార్యదర్శిగా వుండేవారు. హాట్ హాట్ గా జరిగిన ఆ సమావేశాన్ని నిర్వహించినందుకు శ్రీపాద నన్ను అభినందించారు. అప్పట్లో ఆ సభలో పాల్గొన్నవారు 1. నిఖిలేశ్వర్ (యాదవ రెడ్డి), 2. నగ్నముని (ఎమ్.హెచ్. కేవశవరావు) 5. చరబండ రాజు (బద్దం భాస్కర రెడ్డి) 6. జ్వాలాముఖి (వీరరాఘవాచార్యులు 7. మహాస్వప్న (కమ్మిసెట్టి వెంకటేశ్వరరావు, 8. భైరవయ్య (మన్మోహన్ సహాయ్) వీరందరూ నాకు మిత్రులు. పిలవగానే కాదనకుండా వచ్చి పాల్గొన్నారు. వారి హాట్ చర్చలో సమన్వయ పరచి సభను నిర్వహించటం శ్రీపాదవారికే సరిపోయింది. వీళ్ళందరూ ఎలా రఘించగలిగావయ్యా అని నన్నడిగారు. ఇటీవలే నగ్నముని నాతో మాట్లాడుతూ సభను గురించి నాకు బాగా జ్ఞాపకమున్నదన్నారు. అప్పట్లో ఆయన అసెంబ్లీ కార్యాలయంలో రిపోర్టరుగా పనిచేస్తుండేవారు. నిజాం కాలేజీలో ఫిలాసఫీ టీచర్

గా వుండగా జ్వాలాముఖి నాదగ్గర చదువుకున్నాడు. నిఖిలేశ్వర్ - నేను కొన్ని సమావేశాలలో పాల్గొనే వాళ్ళం. శ్రీపాద వారు అరమరికలు లేకుండా అటు సనాతనులకు, ఇటు ఆధునికులకు సమన్వయ కర్తగా ఉండగలిగారు.

మూఢనమ్మకాలు, జ్యోతిష్యం పూర్వపక్షం

అసలు శ్రీపాద - సైన్సు రచనలలో కనిపిస్తారు. ఆయన జ్యోతిష్యాన్నిగురించి, మూఢ నమ్మకాలను గురించి, గ్రహాలను గురించి రాస్తున్నప్పుడు నావలె ఖండనమండనల జోలికి పోకుండా సునిశితంగా పోలీసు దెబ్బలు కొట్టేవారు. సైన్సు ఏం చెబుతున్నదో ఆ విషయాలను చెప్పి వదిలేసేవారు. చదివిన పాఠకులకు విషయం అవగాహన అయ్యేది. చెప్పే తీరులో మార్పుకు దారితీసే మార్గాలుంటాయని ఆయన ఉద్దేశ్యం. శ్రీపాద రచనలు నేడు విస్తృతంగా ప్రచారంలోకి రావలసి వున్నాయి. పునర్ముద్రణ జరగవలసి వుంది.

శ్రీపాదవారు చేసిన రచనలలో పేర్కొనదగివి 'వైజ్ఞానిక గాఢాశతి', 'రాకెట్లు - ఆకాశయానం', 'ఇంటింటా విజ్ఞాన సర్వస్వం', 'విజ్ఞానసాధన', 'విజ్ఞాన వీధులు', 'మన భూమి - ఆకాశం', 'ఆంధ్ర శిల్పం', 'జైన శిల్పం', మరొక పేర్కొనదగిన కృషి - ఇంగ్లీషు - తెలుగు వైజ్ఞానిక పదాల నిఘంటువు. దీనిని ఇండియన్ నేషనల్ సైన్స్ అకాడమీ వారు ప్రచురించారు. వీరి సాహిత్య రచన 'అర్థశతాబ్దిలో ఆధునిక కవిత్వం' తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వెలువరించింది.

శ్రీపాద తెలుగు ఉపన్యాసాలు అటు సైన్సు మీద, ఇటు సాహిత్యం మీద సరళంగా మనోరంజకంగా, ఆసక్తికరంగా వుండేవి. ప్రత్యర్థుల వాదాలు ఖండించడంలో ఆయనది ఆరితేరిన విద్య. శ్రీపాదకు వాదనలో ఓటమి లేదని పేరుండేది.

శ్రీపాద తెలుగు సాహిత్యంలోను, ముఖ్యంగా సైన్సు వ్యాప్తిలోను తనదైన ముద్ర వేశారు.

ఇంతకూ సైన్సు సామాన్యులకందించటంలో సునిశితంగా మూఢనమ్మకాలను విమర్శించటంలోను దెబ్బకొట్టడంలోను ఆయన అందెవేసిన చేయి.

నవగ్రహాలపై జ్యోతిష్యం ఆధారపడి వుంటుంది. ఆ నవగ్రహాలు ఏవి అని శ్రీపాద శాస్త్రాధారంతో పేర్కొన్నాడు. అందులో జ్యోతిష్యం చెప్పే నవగ్రహాలు లేవు. ఖగోళ శాస్త్రంలో రుజువైన వాటిని పేర్కొన్నారు. - బుధుడు, శుక్రుడు, భూమి, అంగారకుడు, గురుడు, శని, వరుణుడు, ఇంద్రుడు, ప్లూటో. ఇందులో ప్లూటో విషయం సైన్సు ప్రకారం కొంత పక్కన పెట్టవలసి వచ్చింది. నవగ్రహాలు పేర్కొన్న చంద్రుడు, సూర్యుడు, రాహువు, కేతువు, లేవు. ఇదే నాస్తికులు, హేతువాదులు, అభ్యంతర పెట్టి జ్యోతిష్యాన్ని దుయ్యబడుతున్నారు. శ్రీపాద అలా చెయ్యకుండా శాస్త్రాధారంతోనే పోలీసు దెబ్బలు కొట్టారు. ఇలాంటివి ఆయన రచనల నిండా కనిపిస్తాయి. సైన్సు నిర్ధారణను ఖచ్చితంగా అంగీకరిస్తూ అడ్డొచ్చిన మూఢనమ్మకాలను సునిశితంగా పక్కన పెడుతూ వచ్చారు. అది ఆయన టెక్నిక్. ఆయన సైన్సు రచనల నిండా ఈ ధోరణి కనిపిస్తుంది. 'ఆంధ్ర పత్రిక', 'భారతి' మాసపత్రికలో చిన్న చిన్న అంశాలుగా ఈ విషయాలను అందించారు. సులభంగా చదవటానికి వీలుగా వుంటుంది. జటిలం అనిపించే విషయాలు కూడా

ఆయన కలంలో సరళంగా ప్రవహిస్తుంది. ఇంచుమించు హిందువులు, ఇతర మతస్థులు, అందులో చదువుకున్నవారు సైతం, నమ్ముతున్న ఆనేక అంశాలని ఆయన చాచకక్యంతో ఎదుర్కోగలిగారు. ఉదాహరణకు గర్భిణులు గ్రహణకాలంలో గ్రహణం చూడకుండా కదలకుండా పడుకోకపోతే గర్భ శిశువులకు ఏదో అంగవైకల్యమేర్పడుతుందంటారు. చదువుకున్నవారు సైతం మూర్ఖంగా నమ్మి పాటిస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని శ్రీపాద ఖండిస్తూ ఇది నిజం కానేకాదని అని రాస్తూ చంద్రగ్రహణం అంటే ఏమిటో చక్కగా వివరించారు. “గ్రహణ సమయంలో భోజనం చేయకూడదన్న వెట్టి నిషేధాన్ని నేను పాతికమార్లయినా అతిక్రమించాను. నాకు శూల నొప్పిరాలేదు. గ్రహణాలకి జీవాలమీద ఏ విధమైన ప్రభావం లేదు. ఉన్నదన్నవారు నిరూపించాలి” అని రాశారు. (ఇంటింటా విజ్ఞాన సర్వస్వం మొదటి భాగంలో “గ్రహాలంటే ఏవి” అనే శీర్షిక చూడవచ్చు).

కొరివిదెయ్యాలంటాయా? దెయ్యాలంటే ఏమిటి? చేతబడి అనేది వుంటుందా? మంత్రాలవల్ల బాధానివారణ చేయవచ్చునా? మంత్రంతో పాముకాటును తిప్పటం సాధ్యమా, ముఖవైఖరి, సాముద్రికము, శాస్త్రీయమా? గుడ్డలు ముడులు వేస్తే నక్కలు అరవడం మానేస్తాయనడం, కాకి అరుపులు పిలుపులా, బొట్టు దేనికి చిహ్నం. దేవతలు, దెయ్యాలు పూనడం అంటే ఏమిటి? - మంగళగిరి పానకాల రాయుడు భక్తులు పోసే పానకం తాగి బుళుక్కుమంటాడనేది నిజమా?, దృష్టి దోషమంటే ఏమిటి, ఈ విధంగా వందలాది అంశాలను చేబట్టి సునాయాసంగా వాటిలోని అశాస్త్రీయతను బట్టబయలు చేశాడు. ఆయనకు ప్రధాన ఆధారం సైన్సు గనుక రుజువు చెయ్యడం ఆధారాలు చూపడం ఆయనకున్న ఆయుధం గనుక కాదనే అవకాశం లేదు. అందుకే ఆయన ప్రచురణలు విస్మయంగా నేడు పునర్ముద్రించి, విద్యార్థిలోకానికి తెలుపవలసిన అవసరం ఉన్నది. దేవాలయంలోని దేవుళ్లు ఎక్కడ వెలిసినవి కావని, భారతీయ సంప్రదాయంలో చెక్కిన శిల్పుల గురించి చెప్పడం రాయడం సంప్రదాయంగా లేనందున ఇవి వెలిసేవి కావని, అంతేగాని వెలియటం అనేది వాస్తవం కాదని స్పష్టం చేశాడు. మానవుడు చెప్పలేదనుకోవడం వెర్రి అని కూడా కొట్టిపారేశాడు. దేవాలయాలను దేవతలు కట్టారనే అంశాలను కూడా ఆయన గట్టిగా తృణీకరించారు.

శ్రీపాద వారికి శిల్పాల విషయమై ప్రత్యేక ఆసక్తి వుండేది. ఆయన పరిశోధన చేసి అనేక ఆశ్చర్యకరమైన సంగతులు బయట పెట్టారు. వరంగల్లు ప్రాంతంలోని దేవాలయాలు కొన్ని పరిశీలించి వాటి గోడ పై భాగాన్ని కొద్దిగా చెక్కి లోపల ఉన్న శిల్పాలను చూశారు. హిందూ దేవాలయాలపై జైన శిల్పాలుండటం గమనించారు. దాడుల్లో జైనుల్ని ఓడించి తరిమి వారి దేవాలయాల్ని హిందూ దేవాలయాలుగా మార్చారని బయట పెట్టారు. ఆయన పరిశోధనాంశాలను పురావస్తు శాఖ ప్రచురించింది. శూద్రులు వేదాలు చదవరాదనే ఆంక్షను కొట్టిపారేశారు. మను ధర్మశాస్త్రంలో అంతకు ముందు వేదాలు చదివిన శూద్రులను శిక్షించడాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎవరైనా వేదాలు చదువుకోవచ్చని వాటిని ఇంగ్లీషులోకి ఇతర భాషలలోకి అనువదించి చదువుకుంటున్న విషయాన్ని పేర్కొన్నారు. పురోహిత జాతివారు అధిక్యాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి చేస్తున్న దుశ్చర్యలను ఆయన నిరసించారు. (ఇంటింటా విజ్ఞాన సర్వస్వం - విజ్ఞాన వీధులు 3వ భాగం - 115 అంశం).

వారు దశావతారాలని ప్రస్తావిస్తూ అందులో మత్సావతారం అనేది వాస్తవంగా జరిగిందనే ప్రచారాన్ని ఖండిచారు. ఈ విధంగా పురాణ గాథల్లో అటు కైస్తవులు ఇటు హిందువులు పేర్కొన్న అశాస్త్రీయ అంశాలను నిర్మోహమాటంగా ఖండించారు. మొత్తం మీద సామాన్యులకు చదువుకున్న వారికి తోడ్పడే అంశాలు కళ్ళు తెరిపించే విశేషాలు జనరంజకంగా శ్రీపాద వారు రాయడం నాకు బాగా నచ్చిన అంశం. ఇవి నేడు విస్తారంగా ప్రచారంలోకి రావాలని నా ఉద్దేశం. అలాంటి విజ్ఞానితో సన్నిహిత సంబంధం ఉండటం నాకు చాలా ప్రీతిపాత్రమైన అంశం.

శ్రీపాద ఒక వివాదాంశాన్ని తన పరిశోధనలో బయటపడినట్లు చెబుతుండేవారు. అది ఎక్కడైనా రాశారేమో గమనించాలి. వెంకటేశ్వర విగ్రహం స్త్రీ విగ్రహమని అందుకే అది పూర్తిగా కనిపించకుండా కప్పి వుంచుతారని ఆయన వాదం.

శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తిగారి తమ్ముడే సుప్రసిద్ధ వైణికుడు పినాక పాణి. తనకంటే తమ్ముడు చాలా ప్రతిభాశాలి అంటుండేవారు. శ్రీపాద సైన్సు రచనలన్నీ ఇప్పుడు లభించటంలేదు. వాటిని ఇంటర్నెట్ ద్వారా ప్రచారంలోకి తీసుకురావాలి.

(మరో సాహితీమూర్తితో సహవాసం గురించి వచ్చే సంచికలో)

COMMENTS